

Nr 448.

Godkänd av första kammaren den 27 juni 1941.

Godkänd av andra kammaren den 27 juni 1941.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för främjande av ökad bostadsproduktion m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 193.)

Till Konungen.

I anslutning till i statsverkspropositionen dels å driftbudgeten under femte huvudtiteln, punkterna 20—22, och dels å kapitalbudgeten under statens utlåningsfonder och fonden för låneunderstöd, bilaga 2, punkterna 3, 4, 6 och 7, gjorda framställningar har Kungl. Maj:t i propositionen nr 251 föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet;

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för lån för ombyggnad av bostadshus i städer och stadsliknande samhällen;

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder för låneverksamheten för främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer;

dels godkänna av departementschefen förordade ändrade grunder beträffande räntefoten å förbättringslån, nybyggnadslån och lantarbetarbostadslån;

dels medgiva, att den behållning, som kan komma att förefinnas vid utgången av budgetåret 1940/41 å Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen, på sätt departementschefen angivit, överföres till Fonden för låneunderstöd;

dels ock för budgetåret 1941/42 anvisa

a) under femte huvudtiteln

1) till Främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer ett förslagsanslag av 3,250,000 kronor;

2) till Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden ett reservationsanslag av 20,000,000 kronor;

3) till Bidrag till inrättande av pensionärshem ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor;

- b) under Kapitalinvesteringar, Statens utlåningsfonder
 - 1) till Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer ett reservationsanslag av 20,000,000 kronor;
 - 2) till Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden ett reservationsanslag av 11,000,000 kronor;
- c) under Kapitalinvesteringar, Fonden för låneunderstöd
 - 1) till Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet ett reservationsanslag av 60,000,000 kronor;
 - 2) till Lån för uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor;
 - 3) till Lån för bostadsförbättringsverksamhet ett reservationsanslag av 11,000,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner (I: 232 och II: 322), i vilka motioner hemställts, bland annat, att riksdagen i skrivelse ville göra framställning om förslag helst redan till höstens riksdagssammanträde om bidrag och lån för ytterligare tillgodoseende av landsbygdens nybyggnads- och förbättringsbehov i fråga om bostäder och jordbrukets ekonomibyggnader för att därigenom bereda arbete åt de arbetslösa inom byggnadsbranschen;

dels en motion (II: 317), däri hemställts, att riksdagen måtte besluta, att nu gällande bestämmelser om förbättringsbidrag samt nybyggnads- och förbättringslån för bostadsbyggnadsföretag på landsbygden måtte utsträckas att omfatta jämväl sådana områden inom städer och stadsliknande samhällen, vilka till sin allmänna karaktär äro att jämföra med landsbygden, samt att de av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppen måtte ökas med 2 miljoner kronor till förbättringsbidrag och 1 miljon kronor till nybyggnadslån;

dels en motion (II: 318), däri hemställts, bland annat, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära åtgärder för stödande av viss byggnadsteknisk utbildning på landsbygden;

dels ock en motion (II: 321), däri hemställts, att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära en snabb utredning med förslag till främjande av en god lösning av de ensamma mödrarnas bostadsproblem.

Uppenbarligen föreligger på många orter ett betydande behov av nyproduktion av bostäder, vilken emellertid hämmas av nuvarande ränte- och kostnadsläge. Det synes även — såsom departementschefen framhållit — finnas fog för uppfattningen att ett fortsatt stillestånd i bostadsbyggandet skall medföra ökad bostadsbrist. Målet för av Kungl. Maj:t föreslagna stödåtgärder har angivits vara att förse marknaden med bostäder i tillräcklig omfattning för att hindra bostadsbrist och till årliga kostnader, som motsvara dem för likvärdiga, under senare år byggda bostäder. Härigenom skulle en allmän höjning av hyresnivån kunna förhindras, i den mån den icke betingas av ökning i löpande kostnader (för värme och onera). Genom att på detta sätt i viss omfattning återupptaga bostadsbyggandet skulle samtidigt det ej

mindre framträdande behovet av åtgärder i syfte att lösa byggnadsindustriens arbetslöshetsproblem bliva i stor utsträckning tillgodosett.

För att vinna det sålunda angivna syftet kräves finansiellt stöd från statens sida. I valet mellan att upplägga en statlig lånefond av tillräcklig storlek för att möta hela den bostadspolitiskt motiverade byggnadsverksamhetens kapitalbehov — beräknat till 250 å 300 miljoner kronor — och en stödverksamhet, som förutsätter att behovet av primär- och sekundärkredit alltfort skall täckas å den öppna marknaden och endast tertiärlån tillhandahållas av staten, har den sistnämnda subventionsformen av departementschefen förordats. Avgörande har härvid varit bland annat hänsynen till det statliga upplåningsbehovet för mera trängande behov.

Förslaget innebär sålunda att staten skall utvidga sin tertiärlånegivning för bostadsbyggande, varvid föreslås oförändrade villkor i vad angår ränta och amortering. Räntan skulle alltså fortfarande utgöra 4.5 procent och amorteringstiden för lån till flerfamiljshus 30 år samt för lån till enfamiljshus 20 år. Därest emellertid kassalån och sekundärlån vid ett bygges färdigställande icke skulle stå att erhålla till en ränta av 3.5 procent för kassalån och däremot svarande procentsats för sekundärlån — därvid räknats med att sekundärlåneräntan i genomsnitt ligger 1 procent högre än räntan för kassalån — föreslås, att en årlig eftergift å tertiärlånets annuitet beviljas under en tid av 10 år med sådant belopp, att den totala räntekostnaden under nämnda tid nedbringas till att motsvara räntekostnaden vid det nyss angivna ränteläget. Vid tertiärlånegivningen skulle förbindas vissa villkor beträffande de egentliga byggnadskostnaderna ävensom hyrorna i de subventionerade husen.

Jämväl riksdagen anser att ett försök bör göras att stimulera till ett återupptagande av byggnadsverksamheten efter de riktlinjer som sålunda förordats. Enligt riksdagens mening skulle ett dylikt försök, därest det lyckades, medföra den bästa möjliga lösningen av den mångfald problem, som sammanhånga med den nuvarande stagnationen i byggnadsverksamheten. I likhet med departementschefen finner riksdagen en självklar förutsättning för att byggnadsverksamheten skall kunna med stöd från det allmänna igångsättas och bedrivas vara, att förhållandena på denna del av arbetsmarknaden äro ordnade och att de olägenheter ifråga om ackordpriserna, varom departementschefen erinrat, därvid blivit undanröjda. Kungl. Maj:ts förslag beträffande formerna för och omfattningen av den statliga stödverksamheten på området finner riksdagen väl avvägda.

Kungl. Maj:ts förslag till ändring i grunderna för bestämmandet av tertiärlånets belopp har riksdagen funnit sig böra godtaga. Likaså godtager riksdagen de av departementschefen förordade övergångsbestämmelserna beträffande byggnadsföretag, som utförts med stöd av tertiärlån samt färdigställt och anmälts till statlig avsyning efter den 1 april 1941, ävensom Kungl. Maj:ts förslag om dispens för fastigheter, som färdigställt tidigare eller utförts utan stöd av tertiärlån, dock endast beträffande fastigheter, som färdigställt efter den 1 januari 1941.

Enligt föreliggande förslag skall byggnadslånebyrån ha att på basis av fastighetens faktiska årliga kostnader fastställa *hyrorna*, vilka icke få höjas utan byråns medgivande. Denna hyreskontroll avses bestå under den tid av 10 år, som den statliga kreditgarantien omfattar. En sådan hyreskontroll finner även riksdagen erforderlig såsom led i den föreslagna verksamheten.

Såsom villkor för utlämnande av tertiärlån skall enligt förslaget uppställas, att *tomtmark* tillhandahålles till priser, som i regel icke överstiga 1935 års nivå. Vad departementschefen i detta sammanhang anfört har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Angelägenheten av att *materialkostnaderna* hållas nere har understrukits av departementschefen liksom i ett flertal motioner. Departementschefen har framhållit, att en noggrann övervakning av prisnivån för byggnadsmaterial måste ske, och meddelat, att priskontrollnämnden torde komma att utrustas med vidgade befogenheter att inverka på den allmänna prissättningen. Jämväl byggnadslånebyrån förutsättes ägna en noggrann granskning åt de priser, som materialleverantörerna betinga sig och i de fall, priserna framstå såsom mindre förmånliga, vägra lägga dem till grund för sin uppskattning av byggnadsvärdet. Vidare har departementschefen ställt i utsikt befrielse från omsättningsskatt för byggnadsmaterial i större utsträckning än vad för närvarande är fallet ävensom vissa åtgärder för att nedbringa fraktkostnaderna för sådant material.

Jämväl riksdagen finner en noggrann övervakning av prissättningen å byggnadsmaterial av största betydelse i det nuvarande läget. Riksdagen förutsätter, att priskontrollnämnden med de vidgade befogenheter, som kunna komma att tilläggas densamma, skall företaga noggranna undersökningar i denna fråga. Vid själva priskontrollen torde, såsom departementschefen framhållit, nämnden komma att få ett verksamt stöd i de granskningar, som byggnadslånebyrån skall hava att underkasta leverantörernas prissättningar. Vidkommande den ifrågasatta fraktlindringen för byggnadsvaror vill riksdagen betona de praktiska svårigheter, som äro förenade med fraktlindring efter prövning från fall till fall. Enligt riksdagens mening tala även andra synpunkter för en generell fraktnedsättning för vissa varor, varför frågan härom bör tagas under förnyat övervägande.

Beträffande *arbetskostnads- och säsongutjämningsfrågorna* ansluter sig riksdagen till vad departementschefen anfört. Riksdagen vill särskilt understryka angelägenheten av att byggnadslånebyrån medverkar till att sysselsättningsperioden inom byggnadsfacken förlänges i största möjliga utsträckning. Ett av de sakkunniga förordat system i syfte att utan sänkning av årsinkomsten minska arbetskostnaderna på ett bygge synes riksdagen jämväl böra bli föremål för förnyad prövning vid fortsatta överväganden mellan parterna rörande möjligheterna att nå en tillfredsställande lösning på löneproblemet.

Vad departementschefen anfört under rubrikerna *fardagsfrågan, byggnads-konstruktioner och lägenhetsstandard, vissa vid kreditgivningen knutna villkor* och *organisationsfrågor* har icke givit riksdagen anledning till erinran. I sistnämnda hänseende medger riksdagen, att det av riksdagen för nästa

budgetår beviljade förslagsanslaget till statens byggnadslånebyrå må tagas i anspråk för utvidgning eller omorganisation av byrån i en omfattning, som skapar förutsättningar för att den på ett snabbt och effektivt sätt skall kunna fullgöra sina ökade arbetsuppgifter.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall lån till *ombyggnadsföretag*, som hittills utlämnats från lånefonden för bostadsbyggnader i städer och stadsliknande samhällen, från och med nästa budgetår utlämnas från tertiärlåneanslaget, i samband varmed å fonden kvarstående behållning skall överföras till sistnämnda anslag. Lånen skola kunna utgå efter i huvudsak samma grunder som tertiärlån till nybyggnadsföretag, dock att räntegarantien för underliggande kredit bör omfatta endast i samband med ombyggnaden upptagna nya eller omplacerade lån. Vidare skola för ombyggnadslånen nu gällande regler rörande lånebeloppets bestämmande i förhållande till ombyggnadskostnaden samt rörande amorteringstid även i fortsättningen tillämpas.

Vad sålunda föreslagits har riksdagen funnit välbetänt.

Riksdagen övergår härefter till *landsbygdens byggnadsfrågor*.

Beträffande materialkostnaderna hyser riksdagen den uppfattningen, att några statsingripanden utöver dem som ske genom priskontrollnämnden knappast kunna komma i fråga. I likhet med departementschefen vill riksdagen uttala att en utvidgning av jordbrukarnas föreningsväsende för åstadkommande av kollektiva inköp av byggnadsmaterial bör kunna göra åtskilligt gagn för nedbringande av dessa kostnader.

Det är, enligt vad i propositionen framhållits, chefens för jordbruksdepartementet avsikt att låta verkställa utredning rörande organisationen av rådgivningsverksamhet rörande landsbygdens byggnadsfrågor. Denna rådgivning skulle avse såväl planläggningen och det tekniska utförandet av byggandet som gemensam upphandling av byggnadsmaterial. Kungl. Maj:t har begärt riksdagens bemyndigande att av anslaget till bostadsförbättringsbidrag använda ett belopp av högst 200,000 kronor till bestridande av kostnaderna för denna verksamhet.

Beträffande arbetskostnaderna hava särskilt de för närvarande tillämpade ackordslistorna blivit föremål för kritik av de sakkunniga, i ett flertal yttranden ävensom i vissa motioner.

Riksdagen vill, i anslutning till vad departementschefen härutinnan anfört, som sin uppfattning framhålla, att man då det gäller landsbygdens byggnader — liksom i fråga om annan byggnadsverksamhet — lär beträffande löner och arbetsvillkor i första hand vara hänvisad till avtalsuppgörelser mellan parterna. Riksdagen önskar i samband härmed understryka, att förutsättningen för en ur alla parter synpunkt önskvärd utveckling av byggnadsverksamheten för jordbrukets behov torde vara, att vederbörande parter kunna enas om tidlön, intill dess överenskommelser om för dessa byggnadsarbeten lämpade ackordsprislistor träffas. Därest emellertid avtalsuppgörelse icke kan komma till stånd, förutsätter riksdagen, att Kungl. Maj:t för riksdagen framlägger de förslag, vartill förhållandena må föranleda. Ifråga om monopoli-

sering av arbetstillfällena vill riksdagen jämväl, när det gäller byggen för jordbrukets behov, ansluta sig till departementschefens uttalande därom att jordbrukarnas önskemål att utan hinder av organisationerna kunna till byggnadsarbeten anlita bygdens folk synes vara fullt legitimt.

Vad angår en motionsvis uttalad uppfattning, att resultatet av den av chefen för jordbruksdepartementet i utsikt ställda utredningen rörande organisationen av rådgivningsverksamhet i jordbrukets byggnadsfrågor bör föreläggas riksdagen, vill riksdagen framhålla angelägenheten av att denna verksamhet snarast möjligt kommer till stånd. Det torde med hänsyn härtill få anses tillfyllest att frågan förelägges riksdagen i samband med anslagsäskandena för budgetåret 1942/43.

I de sakkunnigas utredning hava jämväl berörts vissa utbildningsspörsmål. I motionen II: 318 hava åtgärder påyrkats för stödjande av viss byggnadsteknisk utbildning på landsbygden. Riksdagen förutsätter att hithörande frågor bliva föremål för övervägande i samband med frågan om organisationen av den ovannämnda rådgivningsverksamheten.

Bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden omfattar bostadsförbättringsbidrag, nybyggnadslån, förbättringslån, lantarbetarbostadslån, lantarbetarbostadsbidrag och särskilda bidrag för iordningsställande inom de norrländska kustlänen av fiskares bostäder, sjöbodar och båthus. Vid bedömning av storleken av det belopp, som sammanlagt kan vara erforderligt i dessa hänseenden, har departementschefen satt som mål att utnyttja alla nu förefintliga arbetstillfällen, d. v. s. att bevilja alla nu föreliggande ansökningar om lån eller bidrag, vilka äro av beskaffenhet att böra tillgodoses. Från denna utgångspunkt har medelsbehovet beräknats till 90,000,000 kronor, varav halva beloppet föreslagits skola anvisas för nästa budgetår. Av det sålunda förordade beloppet, 45,000,000 kronor, skulle 20,000,000 kronor anvisas till förbättringsbidrag. Ifrågavarande beräkning av medelsbehovet ävensom Kungl. Maj:ts i detta sammanhang framlagda förslag rörande fördelningen i övrigt på olika ändamål av förenämnda belopp av 45,000,000 kronor har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Kungl. Maj:ts förslag innebär jämväl vissa ändringar i gällande grunder rörande ifrågavarande verksamhet. Sålunda föreslås, att ränta å förbättrings-, nybyggnads- och lantarbetarbostadslån, som enligt nu gällande bestämmelser med minst en fjärdedels procent skall överstiga den genomsnittliga emissionsräntan för statsobligationer under nästföregående budgetår, intill dess stabilare ekonomiska förhållanden inträda, skall bestämmas särskilt för varje budgetår och för nästa budgetår till 3.25 procent. Vidare föreslås en utsträckning av tillämplighetsområdet för den beträffande bidrag till fiskarbostäder gällande kungörelsen till att avse jämväl Upplandskusten.

I de likalydande motionerna I: 232 och II: 322 har understrukits, att landsbygdens behov av bostadsförbättringar är synnerligen omfattande, och påyrkats förslag snarast möjligt om bidrag och lån för ytterligare tillgodoseende av landsbygdens nybyggnads- och förbättringsbehov ifråga om bostäder och jordbrukets ekonomibyggnader för att därigenom bereda arbete åt de arbetslösa inom byggnadsbranschen.

Även riksdagen håller före, att de nu föreliggande ansökningar, på vilka medelsbehovet beräknats, blott innefatta en del av hela hjälpbehovet. Riksdagen förutsätter dock, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på de i motionerna berörda förhållandena och vidtager de åtgärder, som dessa kunna komma att påkalla. Med hänsyn härtill anser riksdagen icke skäl föreliggande till särskild framställning i ämnet från riksdagens sida.

I motionen II: 323 hava motionärerna, utan att vilja föreslå något avsteg från principen om att bostadsstandarden i stort sett bör höjas till den nivå, som förutsättes enligt hälsovårdsstadgan, velat fästa uppmärksamheten vid lämpligheten av att bestämmelserna om förbättringsbidrag göras så tänjbara, att i det enskilda fallet, särskilt när fråga är om pensionär- eller undantagsbostad, hänsyn må kunna tagas till speciella förhållanden, som motivera jämkning i kraven på bostadsstandard. Härvid hava motionärerna närmast syftat på fordringarna angående viss rumshöjd.

Riksdagen finner vad sålunda anförts beaktansvärt. Riksdagen anser för sin del hinder icke föreliggande att vid ifrågavarande understödsverksamhet — i överensstämmelse med vad redan nu torde ske på vissa håll — ställa mindre belopp till förfogande under de i motionen angivna förutsättningarna, även om därigenom icke skulle vinnas den bostadsstandard, som i allmänhet eftersträvas vid statens medverkan till bostadsförbättringar.

I motionen II: 317 har framhållits, att ingen av de i förevarande proposition angivna formerna av understöd för bostadsförbättring är så beskaffad, att stöd kan lämnas till en önskvärd förbättring av de i flertalet av våra städer, framförallt i deras ytterområden, förekommande bostadshusen av samma karaktär som de på landsbygden vanliga. Ett utsträckande av bidragsverksamheten att omfatta här avsedda områden i städerna kan enligt motionären tänkas lämpligen ske efter någon av följande två vägar. Antingen kan den nu tillämpade formen av lån för ombyggnad av bostadshus i städer och stadsliknande samhällen kompletteras med en form av subvention till ägare av mindre bostadshus inom icke stadsplanereglerade områden av städerna, eller också kunna de för bostadsförbättringsverksamheten på landsbygden gällande bestämmelserna utsträckas att omfatta jämväl områden inom städer och stadsliknande samhällen, vilka prövas vara till sin allmänna karaktär jämförliga med landsbygden. Den senare utvägen förefaller motionären att vara den enklast framkomliga.

Det av motionären berörda förhållandet innebär en ofullständighet i här ifrågavarande understödsverksamhet, som enligt riksdagens mening icke är motiverad. Utan att taga ställning till de i motionen angivna alternativen anser riksdagen att ett övervägande genom Kungl. Maj:ts försorg bör komma till stånd i syfte att uttröna på vad sätt en komplettering i förevarande hänseende lämpligen må kunna ske. Därest emellertid förekomst av arbetslöshet kan motivera, att sanering av visst bostadsbestånd tillgripes såsom arbetsobjekt, böra här liksom i andra fall medel efter Kungl. Maj:ts beprövande kunna anvisas av anslag till arbetslöshetens bekämpande.

Beträffande *bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer*

hava vissa förslag framlagts till förhindrande av att det genom krisförhållandena förhöjda ränteläget skall medföra stegring i bostadskostnaden. Vidkommande de ökade värmekostnaderna har departementschefen vidare — i anledning av en framställning av hyresgästernas riksförbund om förhöjt hyresavdrag i fastigheter för barnrika familjer och rabattsystem vid inköp av bränsle för övriga barnrika familjer — meddelat sin avsikt att sedan ärendet blivit färdigberett underställa Kungl. Maj:ts prövning de förslag som kunna visa sig erforderliga. En tänkbar utväg vore, framhåller departementschefen, att införa ett speciellt kristillägg till familjebidraget, högst av sådan storlek att de stegrade bränslekostnaderna kompenseras.

Riksdagen anser angeläget, att åtgärder vidtagas i här ifrågavarande syfte, och har intet att erinra mot vad departementschefen anfört och föreslagit. Riksdagen vill därjämte framhålla angelägenheten av att även de barnrika familjer, som icke bo i för barnrika familjer avsedda fastigheter, komma i åtnjutande av nedsättning i bränslekostnaderna.

I motionen II: 321 har uppmärksamheten fästs vid angelägenheten av att bereda billiga och goda bostäder för ensamma mödrar. Enligt riksdagens mening är detta spörsmål av sådan vikt att det icke bör förbises i samband med de statliga åtgärderna för bostadsförsörjningens ordnande. Riksdagen delar därför motionärens uppfattning att en utredning i ämnet är motiverad.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen

I. anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag
dels godkänt av departementschefen förordade ändrade grunder för *tertiär-lån till viss bostadsbyggnadsverksamhet*;

dels godkänt av departementschefen förordade ändrade grunder för *lån för ombyggnad av bostadshus i städer och stadslänkande samhällen*;

dels godkänt av departementschefen förordade ändrade grunder för *låneverksamheten för främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer*;

dels godkänt av departementschefen förordade ändrade grunder beträffande *räntefoten å förbättringslån, nybyggnadslån och lantarbetarbostadslån*;

dels medgivit, att den behållning, som kan komma att förefinnas vid utgången av budgetåret 1940/41 å Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen, på sätt departementschefen angivit, överföres till Fonden för låneunderstöd;

dels för budgetåret 1941/42 anvisat

a) under femte huvudtiteln

1) till *Främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer* ett förslagsanslag av 3,250,000 kronor;

2) till *Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden* ett reservationsanslag av 20,000,000 kronor;

3) till *Bidrag till inrättande av pensionärshem* ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor;

b) såsom kapitalinvestering i Statens utlåningsfonder

1) till *Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer* ett reservationsanslag av 20,000,000 kronor;

2) till *Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden* ett reservationsanslag av 11,000,000 kronor;

c) såsom kapitalinvestering i Fonden för låneunderstöd

1) till *Tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet* ett reservationsanslag av 60,000,000 kronor;

2) till *Lån för uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder* ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor;

3) till *Lån för bostadsförbättringsverksamhet* ett reservationsanslag av 11,000,000 kronor;

II. med bifall till motionen II: 321 hos Kungl. Maj:t begära utredning med förslag till främjande av en tillfredsställande lösning av de ensamma mödrarnas bostadsproblem.

Stockholm den 27 juni 1941.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 449.

Godkänd av första kammaren den 27 juni 1941.

Godkänd av andra kammaren den 27 juni 1941.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner om anslag till hjälp till byggande och restaurering av samlingslokaler m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 194.)

Till Konungen.

I två likalydande motioner, I: 82 och II: 192, har hemställts, att riksdagen måtte ställa ett belopp av 500,000 kronor till socialdepartementets förfogande för hjälp till byggande och restaurering av samlingslokaler samt för hjälp åt föreningar, vilkas ekonomi måste saneras, på villkor som Kungl. Maj:t må utfärda.

Riksdagen delar motionärernas uppfattning, att åtgärder från statsmakternas sida äro påkallade för att den i motionerna berörda frågan om an-